

2549 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot naturalisatie van *Rosalia Bernbacher* en 20 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Ottawa, 23 April 1952.

JULIANA.

2549 2

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Rosalia Bernbacher* en 20 anderen, die aan Ons een verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in de artikelen 2 en 3 genoemden voor zoveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Stb.* 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 December 1951 (*Stb.* 593);

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Rosalia Bernbacher*, geboren te *Wenen* (Oostenrijk) 9 Juli 1889, pensionhoudster, wonende te 's-Gravenhage, provincie Zuidholland;
- 2°. *Eugene Johannes Chaffart*, geboren te *Vlissingen* (Zeeland) 18 Juli 1897, hofmeester grote vaart, wonende te *Oost- en West-Souburg*, provincie Zeeland;
- 3°. *Karl Chocholka*, geboren te *Wenen* (Oostenrijk) 6 September 1892, bontwerker, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 4°. *Gertrud Christine Ida Dahlhausen*, weduwe van *Kurt Julius Josef Schlesinger*, geboren te *Keulen* (Duitsland) 19 September 1900, zonder beroep, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 5°. *Georg Fränkel*, geboren te *Greiz* (Duitsland) 19 Mei 1886, rechtskundig adviseur, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 6°. *Elisabeth Rose Galestin*, weduwe van *Scon Topouzian*, geboren te *Djakarta* (Indonesië) 20 December 1903, zonder beroep, wonende te *Djakarta* (Indonesië);
- 7°. *Johann Maximilian Heuser*, geboren te *Bussum* (Noordholland) 3 October 1913, kantoorbediende, wonende te *Nieuwer-Amstel*, provincie Noordholland;
- 8°. *Gabriel Hubert Hilgers*, geboren te *Bocket, Waldfeucht* (Duitsland) 24 Februari 1913, metselaar, wonende te *Echt*, provincie Limburg;
- 9°. *Aron Jakobs*, geboren te *Stapelmoor* (Duitsland) 30 September 1898, veehandelaar en landbouwer, wonende te *Nijmegen*, provincie Gelderland;

- 10°. *Ursula Antonie Jaques*, geboren te *Hamburg* (Duitsland) 2 October 1910, medisch analyste, wonende te *Utrecht*, provincie Utrecht;
- 11°. *Elze Maria Marijnissen*, geboren te *Amsterdam* (Noordholland) 10 Januari 1928, studente, wonende te *Nijmegen*, provincie Gelderland;
- 12°. *Hendrik Jacobus Johannes Rotering*, geboren te *Winterswijk* (Gelderland) 1 Juni 1914, fabrieksarbeider, wonende te *Winterswijk*, provincie Gelderland;
- 13°. *Otto Schulvater*, geboren te *Berlijn* (Duitsland) 11 Mei 1890, gemeente-ambtenaar, wonende te *Gouda*, provincie Zuidholland;
- 14°. *Pieter Johannes Vaessen*, geboren te *Wittem* (Limburg) 20 Juli 1898, mijnwerker, wonende te *Heerlen*, provincie Limburg;
- 15°. *Arthur Wolfinger*, geboren te *Wenen* (Oostenrijk) 18 November 1900, fotograaf en pensionhouder, wonende te 's-Gravenhage, provincie Zuidholland;
- 16°. *Paul Josef Zacharias*, geboren te *Werl* (Duitsland) 20 Maart 1903, fabrikant van regenkleding, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland.

Artikel 2

Met afwijking voor zoveel nodig van het bepaalde bij artikel 3, tweede en vierde lid, aanhef en onder 2°. en 3°. der wet van 12 December 1892 (*Stb.* 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 December 1951 (*Stb.* 593), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Charl Maria Rodolpho Giesen*, geboren te *Amsterdam* (Noordholland) 23 September 1926, constructie-bankwerker, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 2°. *Antoni Ros*, geboren te *Hoczew* (Polen) 10 October 1919, monteur, wonende te *Horn*, provincie Limburg;
- 3°. *Hermanus Jacobus Schaper*, geboren te *Rotterdam* (Zuidholland) 2 Augustus 1916, chauffeur, wonende te *Rotterdam*, provincie Zuidholland.

Artikel 3

Met uitbreiding van het bepaalde bij artikel 6 der wet van 12 December 1892 (*Stb.* 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 December 1951 (*Stb.* 593) wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Fernand Charles Chocholka*, geboren te *Amsterdam* (Noordholland) 17 Maart 1930, bontwerker, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 2°. *Maria Margaretha Vaessen*, geboren te *Heerlen* (Limburg) 30 Augustus 1930, naaister, wonende te *Heerlen*, provincie Limburg.

Artikel 4

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

2549 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van *Rosalia Bernbacher* en 20 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

In artikel 1, onder 1°, wordt voorgedragen de Oostenrijkse verzoekster *Rosalia Bernbacher*. Verzoekster werd in 1889 te *Wenen* (Oostenrijk) geboren en woont reeds 35 jaar onafgebroken in ons land. Zij voelt zich Nederlandse. Hoewel zij gedurende de oorlogs-

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

jaren verplicht werd Duitsers te herbergen, verschaftte zij eveneens onderdak aan een onderduiker en wist deze voor arrestatie te behoeven. Zij hielp Nederlanders met levensmiddelen en brandstoffen. Als pensionhoudster heeft zij genoegzame inkomsten.

De Belgische verzoeker Eugene Johannes Chaffart, genoemd in artikel 1, onder 2°, is hier te lande geboren en getogen. Hij onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander. Verzoeker vaart reeds jaren als hofmeester op Nederlandse schepen en kan op voldoende wijze in zijn onderhoud voorzien. Gedurende de oorlogsjaren heeft hij jegens ons land een loyale houding aangenomen.

De Oostenrijkse verzoeker Karl Chocholka, genoemd in artikel 1, onder 3°, werd in 1892 te Wenen (Oostenrijk) geboren. Hij woont reeds bijna 30 jaar in ons land en voelt zich Nederlander. Verzoeker, die gedurende de oorlogsjaren het verzet tegen de vijand daadwerkelijk steunde, werd in 1943 door de Duitsers ingedeeld bij de z.g. Schutzgruppe. Hij heeft enige malen oefeningen medegemaakt, doch is in Juli 1944 ondergedoken. Als bontwerker heeft hij een goed bestaan.

Gertrud Christine Ida Dahlhausen, weduwe van Kurt Julius Josef Schlesinger, die in artikel 1, onder 4°, wordt voorgedragen, bezit de Duitse nationaliteit. Zij kwam in 1934 met haar man naar ons land en is genoegzaam ingeburgerd. Gedurende de oorlogsjaren toonde zij zich anti-nazigezind. Verzoeksters echtgenoot, die in 1945 een verzoek om naturalisatie had ingediend, overleed voordat diens verzoek was afgedaan. Verzoeker verhuurt een gedeelte van haar woning en heeft voorts nog inkomsten als thuiswerkster voor een confectiefabriek.

In artikel 1, onder 5°, wordt voorgedragen de staatloze verzoeker Georg Fränkel, in 1886 te Greiz (Duitsland) geboren en sedert 1939 in ons land woonachtig. Hij is geassimileerd en gaf gedurende de oorlogsjaren blijk van zijn goede gezindheid door goederen van anderen in bewaring te nemen en onderduikers van levensmiddelen te voorzien. Van beroep is verzoeker rechtskundig adviseur. Hij heeft ook enig inkomen uit kapitaal, terwijl zijn vrouw een brei-inrichting drijft, hetgeen haar in staat stelt regelmatig bij te dragen tot het gezinsinkomen.

De Armeense verzoekster Elisabeth Rose Galestin, weduwe van Scon Topouzian, genoemd in artikel 1, onder 6°, is in Indonesië geboren en heeft daar steeds gewoond. Zij verloor het Nederlands onderdaanschap tengevolge van haar huwelijk met een vreemdeling. Haar in Indonesië geboren kinderen hebben voor het Nederlanderschap gechopt. Verzoekster heeft zich gedurende de Japanse overheersing goed gedragen en leeft van de opbrengst van een haar toebehorend onroerend goed.

De Duitse verzoeker Johann Maximilian Heuser, genoemd in artikel 1, onder 7°, werd in 1913 te Bussum (Noordholland) geboren en heeft vrijwel zijn gehele leven hier gewoond. Hij onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander en heeft zich gedurende de oorlogsjaren naar vermogen van de bezetter afzijdig gehouden. Verzoeker, die met een van oorsprong Nederlandse vrouw gehuwd is, heeft als kantoorbediende bescheiden inkomsten. Hij bezit daarnaast nog enig kapitaal.

De Duitse verzoeker Gabriel Hubert Hilgers, genoemd in artikel 1, onder 8°, werd in 1913 te Bocket-Waldfeucht (Duitsland) geboren. Zijn moeder is van oorsprong Nederlandse. Verzoeker woont van kindsbeen af in Nederland en is in geest en leven Nederlander. Hij stond gedurende de oorlogsjaren aan de goede zijde, doch werd gedwongen enige oefeningen mede te maken van de z.g. Schutzgruppe. Bij opkomst werd hij veertien dagen gevangen gezet wegens niet voldoen aan eerdere oproepen. Als metselaar voorziet hij in zijn onderhoud.

Aron Jakobs, de staatloze verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 9°, werd in 1898 te Stapelmoor (Duitsland) geboren. Zijn moeder was Nederlandse. Hij heeft, vóór hij zich in 1938 in ons land vestigde, steeds in de Noord-Duitse grensstreek gewoond, waarbij hij in contact bleef met zijn familieleden in Nederland. Verzoeker is voldoende geassimileerd en toonde zich afkerig van de Duitse bezetter. Als veehandelaar heeft hij genoegzame inkomsten.

In artikel 1, onder 10°, wordt voorgedragen de Duitse verzoeker Ursula Antonie Jaques. Zij werd in 1910 te Hamburg (Duitsland) geboren en kwam in 1931 naar Nederland. Verzoekster heeft zich aangepast aan de Nederlandse leefwijze. Gedurende de Duitse bezetting van ons land heeft zij een loyale houding aangenomen. Als medisch analyste kan zij op voldoende wijze in haar onderhoud voorzien.

De Belgische verzoekster Elze Maria Marijnissen, genoemd in artikel 1, onder 11°, is hier te lande geboren en getogen. Zij onderscheidt zich niet van een geboren Nederlandse. Gedurende de oorlogsjaren leefde zij temidden van goede Nederlanders. Verzoekster is studente en komt nog ten laste van haar moeder.

De staatloze verzoeker Hendrik Jacobus Johannes Rotering, genoemd in artikel 1, onder 12°, is eveneens hier te lande geboren en getogen. Hij is in geest en leven Nederlander en toonde zich gedurende de oorlogsjaren een tegenstander van het nationaal-socialisme. Als fabrieksarbeider verdient hij het brood.

Otto Schulvater, voorgedragen in artikel 1, onder 13°, is te Berlijn (Duitsland) geboren en bezit geen nationaliteit meer. Hij kwam in 1938 naar ons land. Verzoeker is genoegzaam geassimileerd en heeft zich gedurende de oorlogsjaren goed gedragen. Hij werd enige malen door de Duitsers gearresteerd, doch wist te ontsnappen, waarna hij is ondergedoken. Als gemeente-ambtenaar te Gouda heeft hij regelmatige inkomsten.

In artikel 1, onder 14°, wordt voorgedragen de Belgische verzoeker Pieter Johannes Vaessen. Verzoeker is hier te lande geboren en heeft steeds in Nederland gewoond. Hij is gehuwd met een van origine Nederlandse vrouw en is in onze samenleving opgenomen. Gedurende de oorlogsjaren als z.g. grensganger in Duitsland tewerk gesteld, was zijn houding tegenover het nazi-regime steeds afwijzend, zodat hij het vertrouwen van zijn Nederlandse omgeving wist te behouden. Als mijnwerker verdient hij het brood.

De Oostenrijkse verzoeker Arthur Wolfinger, genoemd in artikel 1, onder 15°, werd in 1900 te Wenen (Oostenrijk) geboren. In 1939 verkreeg hij vrijlating uit een Duits concentratiekamp, waarna hij in Nederland werd toegelaten. Hier te lande werd hij in 1940 andermaal door de Duitsers geïnterneerd en tenslotte in 1944 gedeporteerd. Verzoeker keerde na afloop van de oorlog in ons land terug. Hij heeft zich aan ons land gehecht en wil hier blijven wonen. Als pensionhouder en fotograaf heeft hij genoegzame inkomsten.

De staatloze verzoeker Paul Josef Zacharias, genoemd in artikel 1, onder 16°, werd in 1903 te Werl (Duitsland) geboren en woont sedert 1935 in ons land. Hij kan als ingeburgerd worden beschouwd. Gedurende de oorlogsjaren is hij door de Duitsers gevangen gehouden en gedeporteerd. Na de bevrijding keerde hij in ons land terug; hij heeft hier als fabrikant van regenkleiding een ruim bestaan.

Charl Maria Rodolpho Giesen, de Duitse verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 1°, is hier te lande geboren en getogen. Hij onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander en heeft na de oorlog als vrijwilliger in het Nederlandse leger enige jaren dienst gedaan in Indonesië. In 1944 zou hij worden ingelijfd in het Duitse leger. Om hieraan te ontkomen nam hij dienst bij het N.S.K.K., aan welke dienst hij zich reeds enkele maanden later door desertie onttrok. Hij voorziet nu als constructie-bankwerker in zijn onderhoud.

In artikel 2, onder 2°, wordt voorgedragen Antoni Ros. Verzoeker werd in 1919 te Hoczew (Polen) uit Poolse ouders geboren. In 1941 sloot hij zich aan bij het partisanenleger in Polen. Later kwam hij in Engeland terecht, waarna hij in 1944 deelnam aan verschillende krijgsvruchtelingen van de geallieerde strijdmacht. Verzoeker heeft zich in 1947 in Nederland gevestigd. Hij is gehuwd met een vrouw van Nederlandse geboorte, uit welk huwelijk twee kinderen zijn geboren. Verzoeker wil in Nederland blijven wonen. Hij voorziet als monteur in het onderhoud van zich en de zijnen.

De staatloze verzoeker Hermanus Jacobus Schaper, genoemd in artikel 2, onder 3°, werd in 1916 te Rotterdam (Zuidholland) geboren. Hij heeft steeds in Nederland gewoond en voelt zich Nederlander. Zijn vrouw en kinderen bezitten de Nederlandse nationaliteit. Verzoeker heeft als Nederlands dienstplichtige in 1940 gevochten op de Grebbeberg. Gedurende de oorlog werd hij tot tweemaal toe in Duitsland tewerk gesteld. Na voor de tweede maal naar Nederland te zijn gevlucht, dook hij hier tot aan de bevrijding onder. Als chauffeur verdient hij het brood.

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat de in artikel 2 genoemde verzoekers, met het oog op de door hen aan den Lande bewezen diensten, voor kosteloze naturalisatie in aanmerking mogen worden gebracht.

De in artikel 1, onder 3° en 14°, genoemde verzoekers hebben vóór het intreden der meerderjarigheid van hun in artikel 3 genoemde kinderen het verzoek tot naturalisatie ingediend. Het is billijk deze kinderen alsnog bij uitdrukkelijke wetsbepaling mede te naturaliseren.

Ten aanzien van allen geldt, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Alle voorgedragenen van Duitse herkomst zijn in het bezit van een verblijfsvergunning.

De Minister van Justitie,

H. MULDERIJE.